	ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ	Број:
		10/5-91
	ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ	Датум:
10.09.2015.		

Наставно-научном већу Филозофског факултета Универзитета у Нишу
подносимо следећи извештај:

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

I ПОДАЦИ О КОМИСИЈИ:

1. Састав комисије:

1. Др Виолета Стојичић, ванредни професор
2. Др Владан Павловић, доцент
3. Др Јелица Тошић, доцент

2. Одлука Већа департмана за англистику број 10/5-33 од 29. априла 2015. године.

II ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ:

1. Име, име једног родитеља, презиме
Владаца Драгослав Спасић
2. Година уписа на мастер академске студије
2013/2014.
3. Назив студијског програма
Мастер академске студије англистике

III НАСЛОВ – МАСТЕР РАДА:

Transitive and Intransitive use of verbs in English
Употреба глагола у прелазном и непрелазном роду у енглеском језику

IV ПРЕГЛЕД -МАСТЕР РАДА:

Мастер рад кандидата Владице Спасића садржи 41 страну текста. Рад садржи апстракте на српском и енглеском језику, списак референци и извора из којих је преузет узорак.

Основни текст чине следећа поглавља:

1. Introduction - Увод
- 1.1 Systemic-functional grammar (SFG) – Системско-функционална граматика
- 1.2 Verbs in Systemic-Functional Grammar – Глаголи у Системско-функционалној граматичи
2. Verbal Patterns in SFG – Глаголски обрасци у СФГ
- 2.1 Intransitive and copulative patterns – Непрелазни и копулативни обрасци
- 2.2 Transitive patterns – Прелазни обрасци
- 2.3 Verbs used transitively and intransitively – Глаголи који се употребљавају и у прелазном и непрелазном роду
3. The Research - Истраживање
- 3.1 Objective and method – Циљеви и метода
- 3.2 The Sample - Узорак
- 3.3 The Sample Analysis – Анализа узорка
- 3.4 The Results - Резултати
4. Conclusion - Закључак
- 4.1 Discussion of the Results – Разматрање закључака
- 4.2 Further implications of the study – Даља примена истраживања

Рад се бави глаголима који се у енглеском језику могу употребити и као прелазни и као непрелазни. Глаголи какви су *smoke, drive, park, drink, save, wave, open, click, shave* и *meet* могу бити и прелазног и непрелазног рода, али се поставља питање да ли је у тим употребама и значење различито. У раду се анализирају многобројни енглески глаголи да би се утврдило да ли се значење разликује у зависности од рода. Класификација глагола са двојаким родом је заснована на Downing и Locke (1992:91), и обухвата следеће врсте:

- а) глаголе са објектом који се подразумева а не исказује, нпр. *smoke, drive, park, drink, save, wave*;
- б) каузалне глаголе са непрелазним парњаком, нпр. *open, click*;
- с) глаголе повратног значења, нпр. *shave*, и
- д) глаголе реципрочног значења, нпр. *meet*.

Као узорак користе се речнице из корпуса *The British National Corpus*, а кандидат је у анализи приказао седамдесет примера употребе глагола.

V ВРЕДНОВАЊЕ ПОЈЕДИНИХ ДЕЛОВА -МАСТЕР РАДА:

У другом поглављу приказан је опис глаголскин образаца према Системско-функционалној граматичи. Термин глаголски образац се односи на синтаксички образац кога чини конфигурација реченичних елемената, а прецизније подразумева и допуну глагола, према Downing и Locke (1992:83). Сваки образац садржи субјекат и предикат, док остали елементи зависе од валентности глагола. Према Downing и Locke (1992:83), постоје три врсте образаца, и то обрасци непрелазних глагола, копулативних глагола и прелазних глагола, који имају и три подврсте, и то прелазне, двопрелазне и сложено-прелазне обрасце. Downing и Locke (1992:83) напомињу да елементи образаца зависе од ткз. семантичке валентности глагола, па тако глагол *eat*, на пример, јесте глагол који захтева два учесника, јер радња подразумева да постоји извршилац радње и оно што треба да буде поједено.

Downing и Locke (1992:85) дефинишу непрелазан глагол као глагол који не захтева допуну у виду објекта, нпр. *arrive, snow, blink, vanish*. Копулативни глагол је везивни глагол јер везује субјекат и допуну субјекта, а најтипичнији је глагол *be*. Неки копулативни глаголи су сензорни, какви су *look, feel, smell*, а неки се односе на процес постајања или промене, нпр. *become, get, go, grow, turn*. Обрасци непрелазних глагола су следећи:

1. *Subject – predicator*, и то су најчешће глаголи понашања и телесних процеса, какви су *laugh, smile, cry, blink, blush, cough, sneeze, sigh, tremble, yawn, wait, stay, die*, временских прилика, нпр. *rain, snow*,

ФИЛОЗОФСКИ ФАКУЛТЕТ У НИШУ

Број:

10/5-91

ИЗВЕШТАЈ О УРАЂЕНОМ МАСТЕР РАДУ

Датум:

10.09.2015.

и слично.

2. *Subject – Predicator – Locative complement/Manner complement*, у којима је нужен прилог за место, нпр. код глагола *stand, live, lie, remain* (*The National Theatre stands near the river*) или за начин код глагола *walk, run, stroll, crawl, fly*.

Код непрелазних глагола, Downing и Locke (1992:90) описују следеће обрасце:

1. *Subject – Predicator – Direct object*, који је и најчешћи, као на пример *carry the luggage, know the answer, feel the heat of the flames, enjoy the film, want a copy*;

2. *Subject – Predicator – Prepositional object*, код глагола који захтевају предлог, нпр. *see to the plane tickets, deal with an emergency*, фразних глагола *run out of petrol*, и лексичких јединица са више елемената, нпр. *get rid of old newspapers*.

Глаголе који се могу употребити и као прелазни као непрелазни Downing и Locke (1992:91) класификују на следећи начин:

1. Глаголи код којих се објекат подразумева, нпр.

smoke (cigarettes), drive (a car), park (a car), drink (alcohol), save (money), wave (one's hand).

2. Каузални глаголи са непрелазним парњаком, нпр. *He opened the door. (SPOd) The door opened. (SP)* и *The camera clicked. She clicked the camera*.

3. Глаголи са повратним значењем, нпр. *He shaved (himself)*.

4. Глаголи са реципрочним значењем, нпр. *Tom and Jo met at a concert. (met each other)*

1. ЗАКЉУЧЦИ ОДНОСНО РЕЗУЛТАТИ ИСТРАЖИВАЊА

Анализа узорка енглеских глагола који се могу употребити и као прелазни и као непрелазни показала је да се значење у овим употребама незнатно мења, и то претежно у конотацијама, у зависности од контекста реченице. Глагол *drink* се разликује у контекстима употребе и има негативну конотацију онда када се употребљава као непрелазан, јер се односи на зависност од алкохола, што се не важи за употребу у прелазном роду, када је допуњен директним објектом, нпр. *And anyway, I do not drink whisky!* и *I drink a lot at home too*. Глагол *drive* у прелазној употреби односи се на механичко управљање возилом, док се у непрелазној употреби односи на то да ли неко поседује дозволу за управљање, нпр. *I drive a truck* и *Can you drive?*. Када се употребљава као прелазан, глагол *park* се односи на паркирање возила које именује именица у служби директног објекта, а у непрелазној употреби показује да ли је паркирање на дозвољеном или недозвољеном месту, нпр. *But, as far as I was concerned, he was just another rockabilly who'd park his flash motor out the front* и *Can you park at the back?*

2. ОЦЕНА НАЧИНА ПРИКАЗА И ТУМАЧЕЊА РЕЗУЛТАТА ИСТРАЖИВАЊА

У раду је коришћена објективна метода анализе језичког узорка, и то анализа корпуса, како би се утврдиле квалитативне чињенице у вези са појавом која се испитује, и то семантичке импликације прелазне и непрелазне употребе глагола у енглеском језику. Закључци су донешени у вези са реченицама које садрже глаголе двојаког рода. Узорак чине примери преузети из корпуса савременог енглеског језика, тј. језика у употреби. Реченице су анализиране према конкретним глаголима који се у језику могу употребити и у прелазном и непрелазном роду, са незнатним променама у значењу, пре свега у конотацијама, и контекстима употребе.

3. КОНАЧНА ОЦЕНА -МАСТЕР РАДА

Да ли је теза урађена у складу са образложењем наведеним у пријави теме. Да.

Да ли теза садржи све битне елементе. Да.

По чему је теза оригиналан допринос науци.

Прелазност и непрелазност глагола не посматра се само као морфосинтаксичка одлика ове врсте речи, већ и као фактор семантичких дистинкција у употреби једног те истог глагола у оба рода. Конкретни глаголи, који се у енглеском језику учестало употребљавају и као прелазни и као

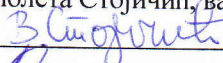
непрелазни, показују различитости импликација граматичке категорије рода, јер се примећују разлике у асоцијацијама и конотацијама, које су лексичка, а не граматичка својства. Недостаци тезе и њихов утицај на резултат истраживања. Не постоје.

VI ПРЕДЛОГ:

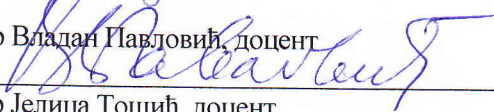
На основу укупне оцене тезе, комисија предлаже да се мастер рад *Transitive and Intransitive use of verbs in English* кандидата Владице Спасића прихвати, а кандидату одобри јавна одбрана.

ПОТПИС ЧЛАНОВА КОМИСИЈЕ

1. Др Виолета Стојичић, ванредни професор

2. Др Владан Павловић, доцент

3. Др Јелица Тошић, доцент

